

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/9/2017
Identifikačné číslo spisu:	8816397966
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8816397966.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. E., bývajúcej v S., proti žalovanej PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubáňiho č. 16, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 21 Cr 22/2016, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 21 Cr 22/2016 a na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 Cr 1/2016, je príslušný Okresný súd Bratislava V.

Odôvodnenie

1. Okresnému súdu Vranov nad Topľou bola 12. mája 2016 doručená námietka miestnej nepríslušnosti konajúceho súdu zo strany žalovanej. Žalovaná v námietke miestnej príslušnosti uviedla, že v zmysle § 88 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) je na konanie vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania príslušný súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania. V zmysle § 14e ods. 1 písm. a/ zákona č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení platnom a účinnom aj v čase začatia konania v prejednávanej veci, ďalej len „zákon č. 371/2004 Z.z.“) je vo veciach rozhodcovského konania podľa osobitného predpisu príslušný Okresný súd Bratislava V. Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby bola vec predložená súdu, ktorý je oprávnený rozhodovať o zrušení rozhodcovského rozsudku. Poznamenala, že medzi žalobkyňou a žalovanou nebola uzavretá žiadna spotrebiteľská zmluva, a preto pre určenie miestnej príslušnosti nie je možné použiť zákonné ustanovenie upravujúce miestnu príslušnosť na konanie v nadväznosti na to, v obvode ktorého súdu má spotrebiteľ svoje bydlisko. Tvrdenie o spotrebiteľskom postavení žalobkyne žalovaná vyslovene namieta, pretože žalobkyňa je uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX ako podnikateľka a takisto aj v článku 1.1. zmluvy sa uvádza, že peňažné prostriedky sa poskytujú na podnikateľský účel, a teda je zrejmé že ide o obchodnoprávny vzťah a nie spotrebiteľský. V zmysle uvedeného mala za to, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Bratislava V.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou, na ktorý žalobkyňa podala žalobu o zrušenie rozhodcovského

rozsudku, postúpil spor podľa § 43 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) v spojení s § 28 ods. 1 písm. a/ CSP Okresnému súdu Bratislava V ako súdu kauzálnu a miestne príslušnému.

3. Okresný súd Bratislava V s postúpením sporu nesúhlasil a podľa § 43 ods. 2 CSP predložil spor na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), keďže podľa jeho názoru nie je kauzálnu a miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu. Vo svojom nesúhlase s postúpením sporu uviedol, že predmetom konania je zrušenie rozhodcovského rozsudku, kde žalobkyňa podľa označenia na zmluve o revolvingovom úvere vystupovala ako - fyzická osoba nepodnikateľ. Mal zato, že žalobkyňa s a nikde v zmluve o revolvingovom úvere ani v rozhodcovskej zmluve neidentifikovala ako živnostník s uvedením miesta podnikania a s prideleným identifikačným číslom. Samotná zmluva bola podpísaná za žalobkyňu len jej menom a priezviskom. Pri mene nebolo uvedené, že by zmluvu podpísala ako osoba konajúca v mene firmy, teda v rámci podnikania. Podľa názoru Okresného súdu Bratislava V tak žalobkyňa predmetné zmluvy podpisovala v postavení spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené mal za to, že na konanie je podľa § 19 písm. d/ CSP miestne príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou.

4. Konanie začalo pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1, 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

5. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané. V danom prípade, keďže Okresný súd Vranov nad Topľou postúpil vec Okresnému súdu Bratislava V a tento predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s tým, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Vranov nad Topľou, o spore o príslušnosť rozhoduje súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava V a Okresnému súdu Vranov nad Topľou, ktorým je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

6. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Uvedené zákonné ustanovenie kontinuálne nadväzuje na líniu § 11 O.s.p. v znení platnom do 30. júna 2016 a upravuje zásadu perpetuatio fori, teda zásadu trvania súdnej príslušnosti, podľa ktorej pre určenie miestnej príslušnosti je rozhodujúci stav v čase začatia konania a miestna príslušnosť trvá až do skončenia sporu, a to aj vtedy, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili. Trvanie vecnej a miestnej príslušnosti je odôvodnené tým, že príslušný súd by mal vec, ktorú začal pojednávať, aj právoplatne rozhodnúť bez toho, aby na to mali vplyv rôzne skutočnosti (napr. na strane účastníkov, či prípadne zmena právnej úpravy, pokiaľ nie je v nej výslovne uvedené inak). Zásada nemennosti vecnej a miestnej príslušnosti má všeobecnú platnosť a vzťahuje sa na základné konanie, sporové i nesporné veci, na prvostupňové i opravné konanie, na výkon rozhodnutia i exekučné konanie. Z uvedenej zásady existujú výnimky, napr. v § 39 CSP (§ 12 O.s.p.).

8. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálnu a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

9. Citované zákonné ustanovenie explicitne s účinnosťou od 1. júla 2016 rieši situáciu, keď konanie začalo podľa doterajších predpisov, teda podľa O.s.p. v znení účinnom do 30. júna 2016, preto v takomto prípade sa konanie dokončí na tom súde, kde sa začalo, ktorý režim sa jednotne vzťahuje na vecnú, miestnu, kauzálnu i na funkčnú príslušnosť.

10. V zmysle § 14e ods. 1 a ods. 2 zákona č. 371/2004 Z.z. (v znení účinnom do 30. júna 2016) na konanie vo veciach rozhodcovského konania podľa osobitného predpisu (zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov) je príslušný a/ Okresný súd Bratislava V pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre, b/ Okresný

súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne a c/ Okresný súd Košice I pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.

11. Vychádzajúc z vyššie citovaného zákonného ustanovenia je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 371/2004 Z.z. v znení účinnom do 30. júna 2016 riešil miestnu príslušnosť okresných súdov, pričom počnúc dňom 1. júla 2016 bol O.s.p. a medzi inými aj zákon č. 371/2004 Z.z. zrušený (§ 473 CSP).

12. V danom prípade bola príslušnosť založená podaním žaloby 16. februára 2016. Pri posudzovaní dôvodnosti nesúhlasu s postúpením veci vzal najvyšší súd na zreteľ predovšetkým skutočnosť, že v danom prípade ide o konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keď sa miestna príslušnosť v čase podania žaloby riadila ustanovením § 88 ods. 2 veta druhá O.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti, v zmysle ktorého ak je účastníkom konania spotrebiteľ, je na konanie vo veciach týkajúcich sa rozhodcovského konania príslušný súd, v ktorého obvode má spotrebiteľ bydlisko. V prejednávanej veci najvyšší súd vykonaným šetrením v súdnom spise zistil, že 19. marca 2014 žalobkyňa ako fyzická osoba (v tom čase vykonávajúca živnosť) uzatvorila so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX (č. l. 15 spisu). V predmete tejto zmluvy bolo uvedené: „Veriteľ poskytne Dlužníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 13 248,00 € .“ Najvyšší súd vrátil vec Okresnému súdu Bratislava V, aby za účelom objasnenia použitia žalovanou požičaných finančných prostriedkov vypočul žalobkyňu. Okresný súd Bratislava V za účelom výsluchu žalobkyne požiadal Okresný súd Vranov nad Topľou, ktorý žalobkyňu predvolal a uskutočnil výsluch. Žalobkyňa uviedla, že finančné prostriedky si od nebankovej spoločnosti požičala za účelom pomoci synovi. Prostriedky jej boli poskytnuté na osobný účet, evidovaný na fyzickú osobu. Po ich vybratí pre syna, ktorý ich potreboval vzhľadom na jeho zdravotný stav, sa psychicky zrútila a prerušila živnosť v Q. po dobu 1 roka. Uviedla, že od začiatku roka 2017 si opätovne otvorila živnosť v Q. ako opatrovatelka. Doklady preukazujúce na aké účely peniaze poskytnuté pôžičkou použila nepredložila. Žalobkyňa tak dostatočne nepreukázala, že v konaní vystupuje ako spotrebiteľ.

13. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením mu veci z Okresného súdu Vranov nad Topľou na rozhodovanie v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.